

คู่มือและขั้นตอนการปฏิบัติงาน

นางวิภาพร คำบุญเรือง
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

กลุ่มงานส่งเสริมสนับสนุนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต ๑
อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ

คำนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ หมวด ๕ มาตรา ๓๙ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๓ มาตรา ๘ มาตรา ๓๔ วรรคสอง ได้กำหนดให้มีการแบ่งเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดให้มีกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มหนึ่งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีบทบาท อำนาจหน้าที่สำคัญเกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดยเน้นการบูรณาการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย นำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านสุขภาพกายใจ สังคม สติปัญญา ทักษะชีวิต คุณธรรม จริยธรรม จิตอาสา การกีฬา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ องค์กรนักเรียน สติเด็ก การจัดหาทุน กองทุนการศึกษาเพื่อช่วยเหลือผู้เรียนทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส เด็กบกพร่อง เด็กพิการ

เพื่อให้การปฏิบัติงานกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติงานกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานขึ้นสำหรับคู่มือปฏิบัติงานฉบับนี้ มีรายละเอียดของกระบวนการและคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน พัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านสุขภาพกายใจ สังคม สติปัญญา ทักษะชีวิต คุณธรรม จริยธรรม จิตอาสา องค์กรนักเรียน สติเด็ก การจัดหาทุน กองทุนการศึกษา ระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส เด็กบกพร่อง เด็กพิการ และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ และร่วมสนับสนุนการปฏิบัติงาน กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดภาระงาน

นางวิภาพร คำบุญเรือง
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
แนวคิด	๑
วัตถุประสงค์	๑
งานทุนการศึกษา และการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	๒
งานสวัสดิการและสงเคราะห์นักเรียน	๖
งานส่งเสริมพิทักษ์สิทธิเด็ก	๙
งานพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	๑๒
งานป้องกันปัญหาการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ เพศศึกษา และการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร	๑๖
งานประสานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม	๑๙
งานโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนทุนระหว่างประเทศ	๒๒

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

แนวคิด

งานส่งเสริมการจัดการศึกษา เป็นงานที่สนับสนุนและส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา สามารถจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการบูรณาการการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ไปสู่การศึกษาตลอดชีพ นำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ใช้ประกอบการเรียนการสอน ส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตให้สมบูรณ์ จัดสวัสดิการ สวัสดิภาพ และกองทุนเพื่อการศึกษา ที่จะเป็นการช่วยเหลือผู้เรียนปกติ ด้อยโอกาส พิการ และมีความสามารถพิเศษ อีกทั้งส่งเสริมให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน สถาบันทางศาสนา สถานประกอบการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน ร่วมจัดการศึกษาที่จะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้เรียน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ให้เป็นการศึกษาตลอดชีวิตภายใต้ความร่วมมือของบุคคล ครอบครัว ชุมชน สถาบันทางศาสนา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน
๒. เพื่อส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิต ผู้รับบริการทางการศึกษา ให้สมบูรณ์โดยส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดอาหารกลางวัน อาหารเสริม และเพื่อส่งเสริมให้มีจริยธรรม คุณธรรม วินัย โดยเน้นกีฬานันทนาการ ลูกเสือ-ยุวกาชาด และการปฏิบัติตนตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
๓. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดสวัสดิการแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้รับบริการด้วยการระดมทรัพยากรจากทุกฝ่าย
๔. เพื่อส่งเสริมกิจการพิเศษ ที่เป็นการสร้างความมั่นคงและประสานเครือข่ายทุกระดับไปสู่การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. ชื่อกระบวนงาน

งานทุนการศึกษา และการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อให้เงินทุนการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพ ระหว่างศึกษา ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง ช่วยแบ่งเบาภาระด้านการเงินของผู้ปกครองและเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ

๓. ขอบเขตของงาน

- ๓.๑ วัตถุประสงค์การให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียน ของแต่ละหน่วยงาน องค์กร
- ๓.๒ หน่วยงาน องค์กรอื่น ให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียน
- ๓.๓ พิจารณาจัดสรร คัดเลือกนักเรียนที่ขอรับทุนการศึกษา
- ๓.๔ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

๔. คำจำกัดความ

๔.๑ ทุนการศึกษา หมายถึง เงินทุนสำหรับค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่บุคคลหรือองค์กรต่าง ๆ บริจาคให้เพื่อช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ที่มีได้อยู่ในหน้าที่เลี้ยงดูปกครองโดยตรงของตนได้ศึกษาเล่าเรียนการศึกษาในระบบโรงเรียนและสถาบันการศึกษาในสมัยปัจจุบัน

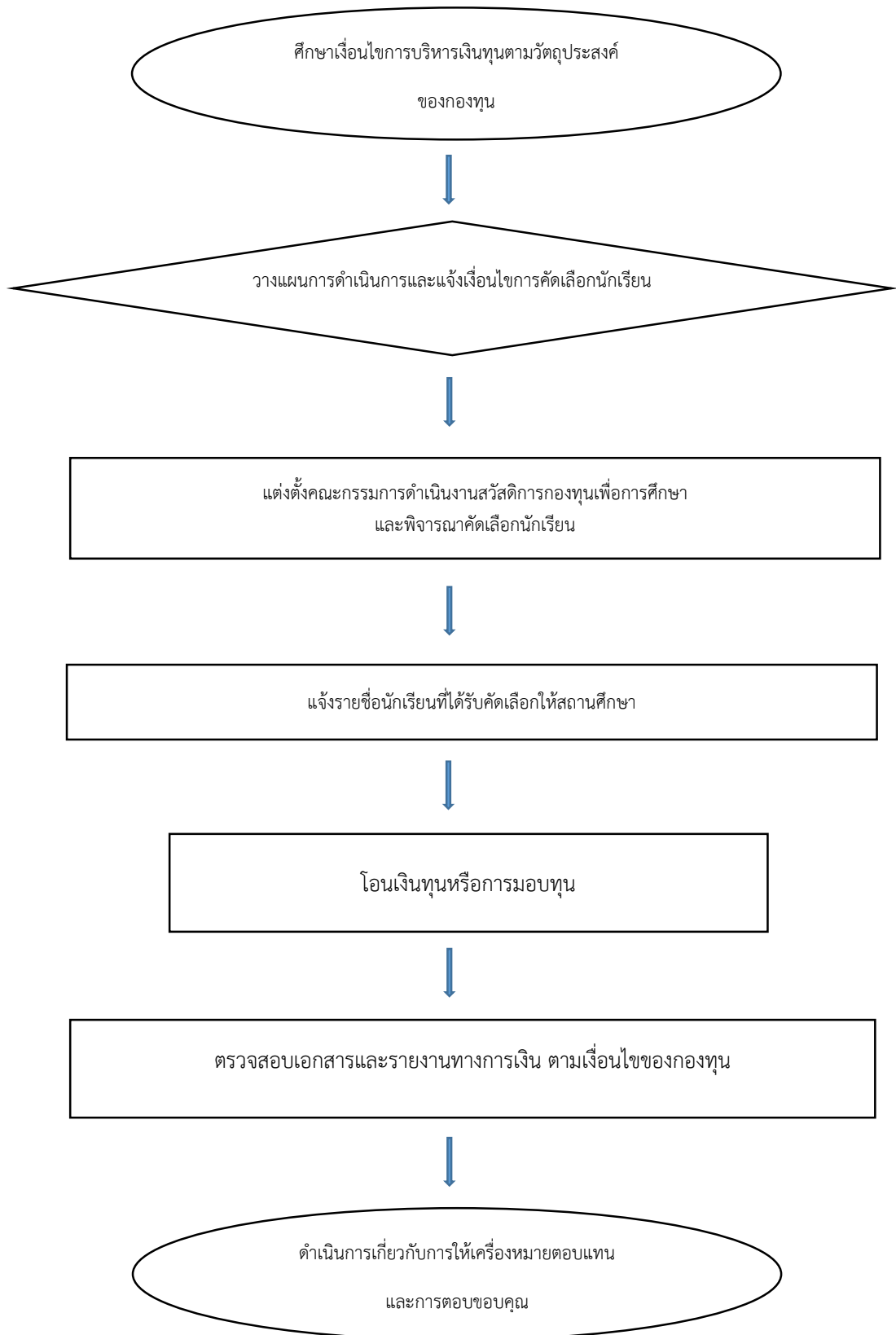
๔.๒ ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ทรัพยากรที่ใช้เงิน (Non-Financial Resources) และทรัพยากรทางการเงิน (Financial Resources) ในความหมายแรก ทรัพยากรที่มีใช้การเงินครอบคลุมปัจจัยหลัก ๆ คือ ที่ดิน อาคาร สิ่งก่อสร้าง วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนและการผสมผสานการใช้ปัจจัยต่าง ๆ เข้าด้วยกันและยังให้ความหมายในวงที่แคบว่า ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ปัจจัยนำเข้า (Input) ที่นำไปใช้เพื่อการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทภายในสังคม ปัจจัยนำเข้านี้ส่วนใหญ่จะเป็นรูปของเงินงบประมาณทั้งด้านรายจ่ายเกี่ยวกับ การปฏิบัติงานประจำ เช่น เงินเดือนและค่าตอบแทน ค่าใช้จ่ายวัสดุอุปกรณ์กับรายจ่ายด้านการลงทุน

๔.๓ ระดมทุน หมายถึง การรวบรวม เงิน สิ่งของ วัสดุ ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการบริจาคขอซื้อในราคาถูกกว่าต้นทุน มาทำประโยชน์ให้แก่องค์กรใด องค์กรหนึ่งโดยความเห็นชอบของสังคม

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

- ๕.๑ ศึกษาเงื่อนไขการบริหารเงินทุนตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
- ๕.๒ วางแผนการดำเนินการและแจ้งเงื่อนไขการคัดเลือกนักเรียนเพื่อขอรับทุน ตลอดจนรายละเอียดของกองทุน
- ๕.๓ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานสวัสดิการกองทุนเพื่อการศึกษาพิจารณาคัดเลือกนักเรียนที่สมควรได้รับความช่วยเหลือ ตลอดจนดำเนินการตามเงื่อนไขต่าง ๆ
- ๕.๔ โอนเงินทุนหรือการมอบการศึกษา
- ๕.๕ จัดทำเอกสารและรายงานทางการเงิน ตามเงื่อนไขของกองทุน
- ๕.๖ ประสานการติดตามผลการเรียนของนักเรียนที่ได้รับทุนและรายงานผลการเรียนและการดำเนินการใช้ทุน
- ๕.๗ ดำเนินการเกี่ยวกับการให้เครื่องหมายตอบแทนและการตอบขอบคุณหรืออนุโมทนา

๖. Flow Chart การปฏิบัติงาน

๗. แบบฟอร์มที่ใช้

ใช้ตามแบบที่กำหนดตามเงื่อนไข

๘. เอกสาร / หลักฐานอ้างอิง

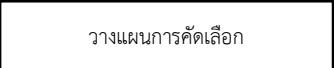

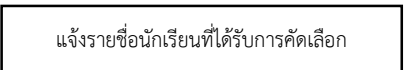
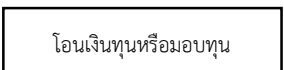
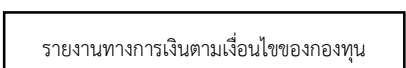
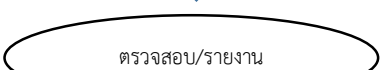
๑. แนวปฏิบัติการขอรับทุนการศึกษา

๒. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยวิธีการปฏิบัติการให้เครื่องหมายตอบแทนผู้ช่วยเหลือราชการ

พ.ศ. ๒๕๓๑

๓. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการตอบขอบคุณหรืออนุโมทนา

๙. แบบฟอร์มสรุปมาตรฐานงาน

ชื่องาน งานทุนการศึกษา และการระดมทุนเพื่อการศึกษา		สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา			
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้มีการให้เงินทุนการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพ ระหว่างศึกษา ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง ช่วยแบ่งเบาภาระด้านการเงินของผู้ปกครองและเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ					
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
๑	 <p>ศึกษาเงื่อนไข</p>	ศึกษาเงื่อนไขการบริหารเงินทุนตามวัตถุประสงค์ของกองทุน	เมษายน	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
๒	 <p>วางแผนการคัดเลือก</p>	วางแผนการดำเนินการและแจ้งเงื่อนไขการคัดเลือกนักเรียนเพื่อขอรับทุน ตลอดจนรายละเอียดของกองทุน/แจ้งโรงเรียน	พฤษภาคม	- รูปแบบขอรับทุนตามเงื่อนไข - มีเอกสารอ้างอิง	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
๓	 <p>แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานพิจารณาคัดเลือก</p>	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานสวัสดิการกองทุนเพื่อการศึกษาพิจารณาคัดเลือกนักเรียนที่สมควรได้รับ ความช่วยเหลือ ตลอดจนดำเนินการตามเงื่อนไขต่าง ๆ	พฤษภาคม	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
๔	 <p>แจ้งรายชื่อนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือก</p>	คณะกรรมการพิจารณา คัดเลือก และแจ้งรายชื่อนักเรียนที่ได้รับคัดเลือกให้สถานศึกษา	มิถุนายน	-	คณะกรรมการ
๕	 <p>โอนเงินทุนหรือมอบทุน</p>	โอนเงินทุนหรือการมอบทุนการศึกษา(แล้วแต่กรณีตามเงื่อนไขกองทุน)	มิถุนายน	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา /กลุ่มสินทรัพย์
๖	 <p>รายงานทางการเงินตามเงื่อนไขของกองทุน</p>	จัดทำเอกสารและรายงานทางการเงิน ตามเงื่อนไขของกองทุนตอบข้อสงสัยหรืออนุเมทนา	กรกฎาคม	มีการตรวจสอบผลการดำเนินการ	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
๗	 <p>ตรวจสอบ/รายงาน</p>	ตรวจสอบ/รายงาน และแจ้งคำขอบคุณไปยังผู้ให้เงินทุน	กรกฎาคม	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

๑. ชื่อกระบวนการ

งานสวัสดิการและสงเคราะห์นักเรียน

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสได้รับสวัสดิการจากภาครัฐและเอกชนในการดำรงชีวิตและศึกษาอย่างทั่วถึง

๓. ขอบเขตของงาน

๓.๑ พิจารณาจัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนตามโอกาส

๓.๒ พิจารณาคัดเลือกนักเรียนเพื่อรับทุนการศึกษาจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่สนับสนุนการศึกษา

๓.๓ ติดตาม กำกับ ดูแล ประเมินผลและรวบรวมผลการดำเนินการ

๔. คำจำกัดความ

๔.๑ ทุนการศึกษา หมายถึง เงินหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ องค์กรเอกชน บุคคล มูลนิธิ ที่ให้การสนับสนุน

๔.๒ สวัสดิการ หมายถึง สวัสดิภาพที่จะเกิดขึ้นกับตัวเด็กนักเรียน ทั้งบุคคล ครอบครัว ชุมชน สถานศึกษา

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๕.๑ กำหนดนโยบายแนวปฏิบัติ แจ้งหน่วยงานในสังกัด

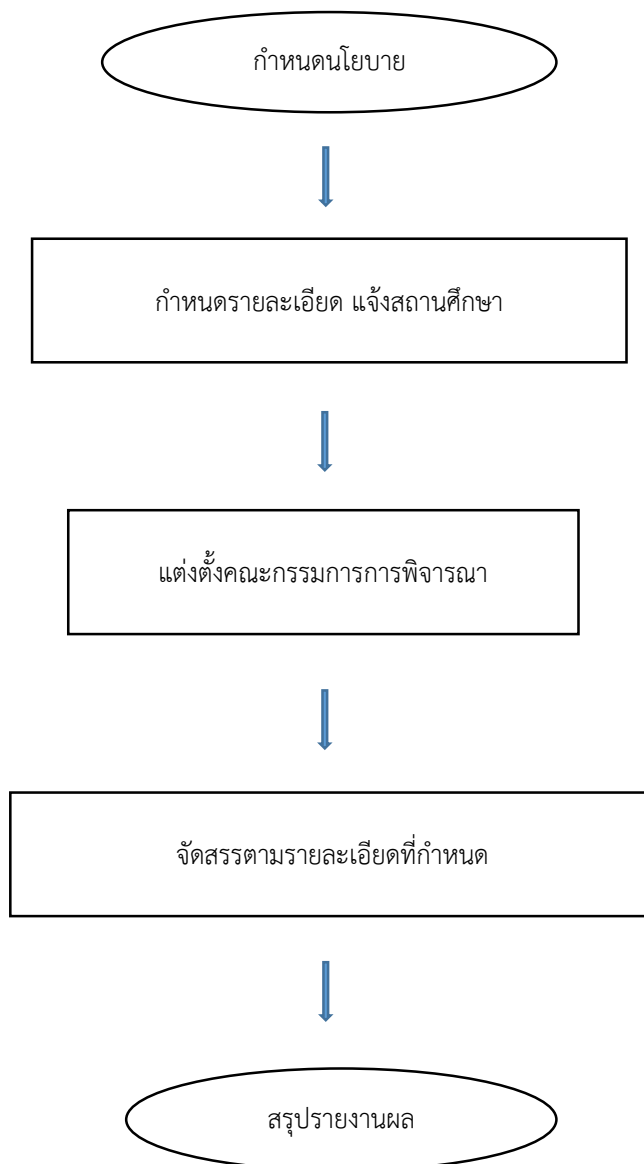
๕.๒ กำหนดรายละเอียดแจ้งสถานศึกษา

๕.๓ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาจัดสรร

๕.๔ จัดสรรตามรายละเอียดที่กำหนด

๕.๕ รายงานผลการดำเนินงาน

๖. Flow Chart การปฏิบัติงาน

๗. แบบฟอร์มที่ใช้

๘. เอกสาร / หลักฐานอ้างอิง

๙. แบบฟอร์มสรุปมาตรฐานงาน

ชื่องาน		งานสวัสดิการและสงเคราะห์นักเรียน				สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสได้รับสวัสดิการจากภาครัฐและเอกชนในการดำรงชีวิตและศึกษาอย่างทั่วถึง						
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ	
๑		กำหนดนโยบายแนวปฏิบัติแจ้งหน่วยงานในสังกัด	๑ สัปดาห์	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	
๒		กำหนดรายละเอียดแจ้งสถานศึกษา	๑ สัปดาห์	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	
๓		แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาจัดสรร	๑ สัปดาห์	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	
๔		จัดสรรตามรายละเอียดที่กำหนด	๑ สัปดาห์	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	
๕		รายงานผลการดำเนินงาน	๑ สัปดาห์	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	

๑. ชื่อกระบวนการ

งานส่งเสริมพิทักษ์สิทธิเด็กและเยาวชน

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับการปกป้องคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิเด็ก

๓. ขอบเขตของงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิเด็กในนักเรียน นักศึกษา โดยประสานงานกับสถานศึกษาในสังกัด ชุมชน ผู้ปกครองและหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมกันกำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้มีความปลอดภัยจากการถูกละเมิดสิทธิ

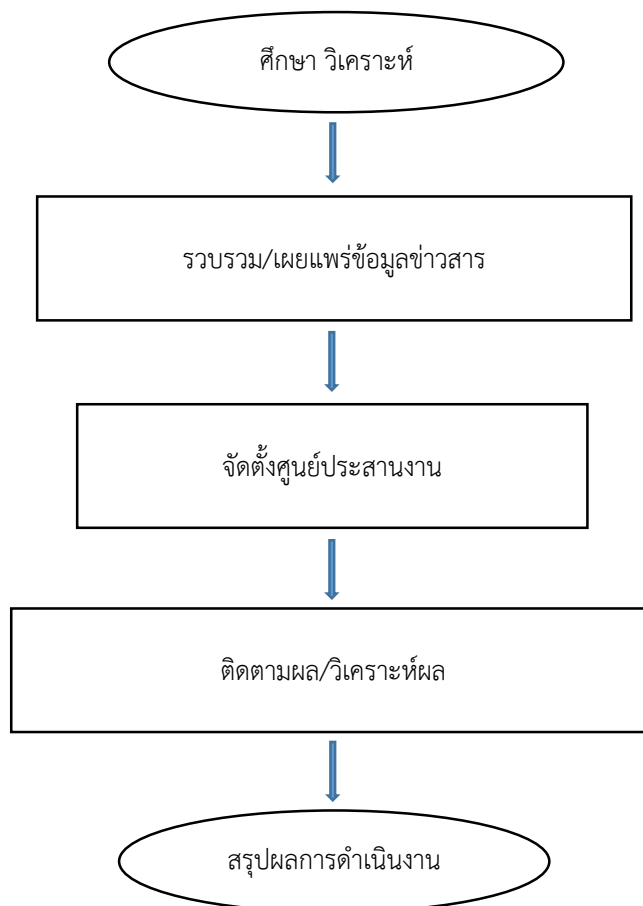
๔. คำจำกัดความ

สิทธิเด็ก หมายถึง การสนับสนุนส่งเสริมสิทธิเด็กตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กแห่งองค์การสหประชาชาติ ให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กถูกละเมิด หรือถูกปล่อยปละละเลย ทอดทิ้ง ไม่ได้รับการดูแลและพัฒนาตามที่ควร จนเกิดอันตรายแก่ร่างกายและจิตใจ หาแนวทางในการป้องกันและคุ้มครองสิทธิเด็กในประเทศไทย

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

- ๕.๑ ศึกษาวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสิทธิเด็กและ พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก
- ๕.๒ รวบรวมและเผยแพร่เอกสารที่เกี่ยวข้องให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทราบ
- ๕.๓ จัดตั้งศูนย์ประสานงาน เพื่อติดตามสนับสนุน ป้องกันให้เด็กปลอดภัยจากการถูกละเมิด
- ๕.๔ ติดตาม วิเคราะห์ผล ดูแลและสรุปผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง
- ๕.๕ สรุปผลการดำเนินงาน

๖. Flow Chart การปฏิบัติงาน

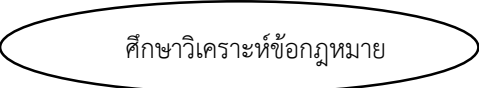
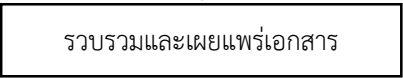
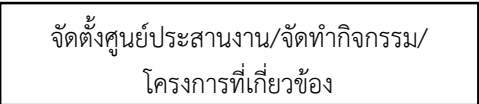

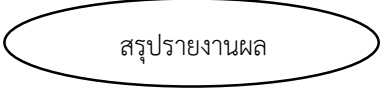
๗. แบบฟอร์มที่ใช้

-

๘. เอกสาร / หลักฐานอ้างอิง

- ๘.๑ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child)
- ๘.๒ แนวทางการดำเนินการประกันความปลอดภัยของเด็กและเยาวชน
- ๘.๓ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖
- ๘.๔ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.๒๕๕๑
- ๘.๕ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.๒๕๔๑

๙. แบบฟอร์มสรุปรายงาน

ชื่องาน		งานส่งเสริมพหุศักยภาพเด็กและเยาวชน			
วัตถุประสงค์		เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับการคุ้มครองสิทธิ พ้นจากการถูกล่วงละเมิด			
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
๑		ศึกษาวิเคราะห์กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	พฤษภาคม	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา/สพท.
๒		รวบรวมและเผยแพร่เอกสารที่เกี่ยวข้องให้สถานศึกษา	มิถุนายน	มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา/สพท.
๓		จัดตั้งศูนย์ประสานงาน เพื่อติดตามสนับสนุน ป้องกันให้เด็กปลอดภัยจากการถูกละเมิด/จัดทำกิจกรรม โครงการที่เกี่ยวข้อง	กรกฎาคม	มีศูนย์ประสานงานที่ สพท. / จังหวัด	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา / สพท. ครู / โรงเรียน
๔		กำกับติดตาม ดูแลให้การช่วยเหลือ และการเข้าร่วมประชุมกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง	-	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา / สพท. ครู / โรงเรียน
๕		สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน	มีนาคมของปีถัดไป	มีแบบสรุปรายงาน	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา / สพท. ครู / โรงเรียน

๑. ชื่อกระบวนการงาน

งานพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามหลักสูตรและมีประสิทธิภาพ

๒.๒ เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์และสมรรถนะตามที่กำหนด

๓. ขอบเขตของงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างครบวงจรได้มาตรฐาน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไข ปัญหา การจัดกิจกรรมพัฒนาและการส่งต่อ โดยมีกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน กิจกรรมประชุมชั้นเรียน และ กิจกรรมเพื่อนที่ปรึกษา เป็นต้น

๔. คำจำกัดความ

๔.๑ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ประวัติส่วนตัว ประวัติ การศึกษา ข้อมูลด้านสุขภาพ ความสามารถพิเศษฯ

๔.๒ การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การจัดกลุ่มนักเรียนตามฐานข้อมูลรายบุคคลเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มเสี่ยง

๔.๓ การจัดกิจกรรมป้องกัน หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อนักเรียนกลุ่มปกติเพื่อป้องกันและสร้างความเข้มแข็ง เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันป้องกันความเสี่ยงของนักเรียน เช่น บ้านหลังเรียน

๔.๔ การจัดกิจกรรมแก้ปัญหา หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาด้านต่าง ๆ ตามสภาพปัญหา เช่น การระดมทุนเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กขาดแคลน การเข้าค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อนที่ปรึกษา

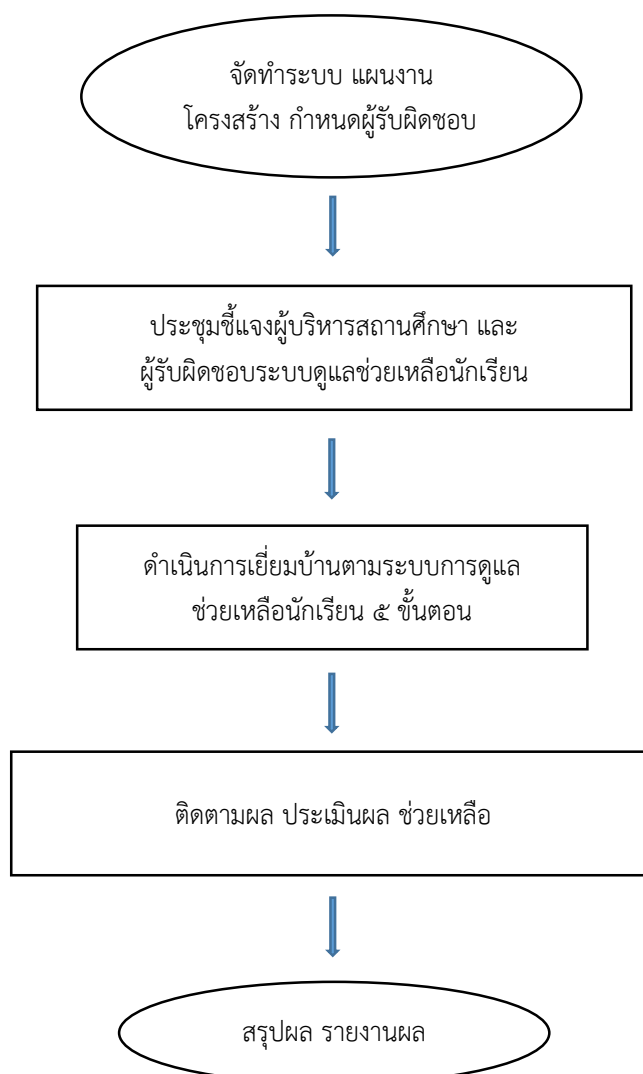
๔.๕ การจัดกิจกรรมพัฒนา หมายถึง กิจกรรมที่จัดเพื่อนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตามศักยภาพ

๔.๖ การส่งต่อ หมายถึง กิจกรรมที่จัดเพื่อนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษหรือมีปัญหาเป็นพิเศษ ที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากหน่วยงาน หรือบุคลากรที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน เช่น จิตแพทย์ ศิลปิน ฯลฯ

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

- ๕.๑ การจัดทำระบบ แผนงาน/โครงสร้าง และผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ชัดเจน
- ๕.๒ ประชุมชี้แจงให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- ๕.๓ ดำเนินการเยี่ยมบ้านตามกระบวนการ ๕ ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักเด็กเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา การจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน และการส่งต่อนักเรียน
- ๕.๔ ติดตาม ประเมินผล ให้การช่วยเหลือนักเรียนที่พบปัญหา
- ๕.๕ สรุปผล / รายงาน

๖. Flow Chart การปฏิบัติงาน

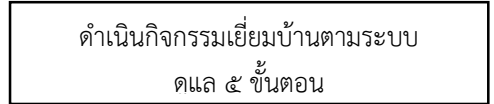
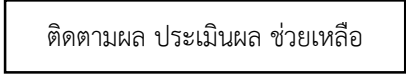
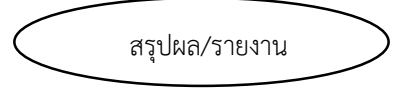
๗. แบบฟอร์มที่ใช้

- ๗.๑ แบบบันทึกกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน
- ๗.๒ แบบคัดกรองนักเรียน S.D..Q.
- ๗.๓ แบบรายงานผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๘. เอกสาร / หลักฐานอ้างอิง

- ๘.๑ คู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- ๘.๒ แผนงานโครงการ ปฏิทินการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

๙. แบบฟอร์มสรุปรายงานงาน

ชื่องาน		สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา			
งานพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดมีการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
๑	 <p>จัดทำระบบ แผนงาน/โครงสร้าง กำหนดผู้รับผิดชอบ</p>	กำหนดโครงสร้าง กำหนดผู้รับผิดชอบ	เมษายน	มีโครงสร้างชัดเจน	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
๒	 <p>ประชุมชี้แจงผู้บริหารและ</p>	ประชุมชี้แจงมอบนโยบาย	พฤษภาคม	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
๓	 <p>ดำเนินกิจกรรมเยี่ยมบ้านตามระบบ ดูแล ๕ ขั้นตอน</p>	ดำเนินกิจกรรมเยี่ยมบ้านตามระบบ ดูแล ๕ ขั้นตอน	มิถุนายน- กรกฎาคม	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา / ครู / โรงเรียน
๔	 <p>ติดตามผล ประเมินผล ช่วยเหลือ</p>	ติดตามผล ประเมินผล	สิงหาคม	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
๕	 <p>สรุปผล/รายงาน</p>	สรุปผล / รายงานผล	สิงหาคม	มีแบบรายงาน สรุปผล	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

๑. ชื่อกระบวนงาน

งานป้องกันปัญหาการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ เพศศึกษาและการตั้งครรรค์ก่อนวัยอันควร

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมทางเพศ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ในกลุ่มนักเรียนและนักศึกษา

๒.๒ เพื่อสร้างเครือข่ายสถานศึกษาและผู้ปกครองนักเรียนนักศึกษา และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมทางเพศ ปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ในกลุ่มนักเรียน และนักศึกษา

๓. ขอบเขตของงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการจัดทำโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมทางเพศ ปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และปัญหาเอดส์ในกลุ่มนักเรียนและนักศึกษา

๔. คำจำกัดความ

พฤติกรรมทางเพศ หมายถึง การกระทำ หรือ การปฏิบัติตนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศโดยครอบคลุม พฤติกรรมที่แสดงออกภายนอก

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๕.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

๕.๒ ประชุมชี้แจงนโยบายและเป้าหมายให้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดทราบ

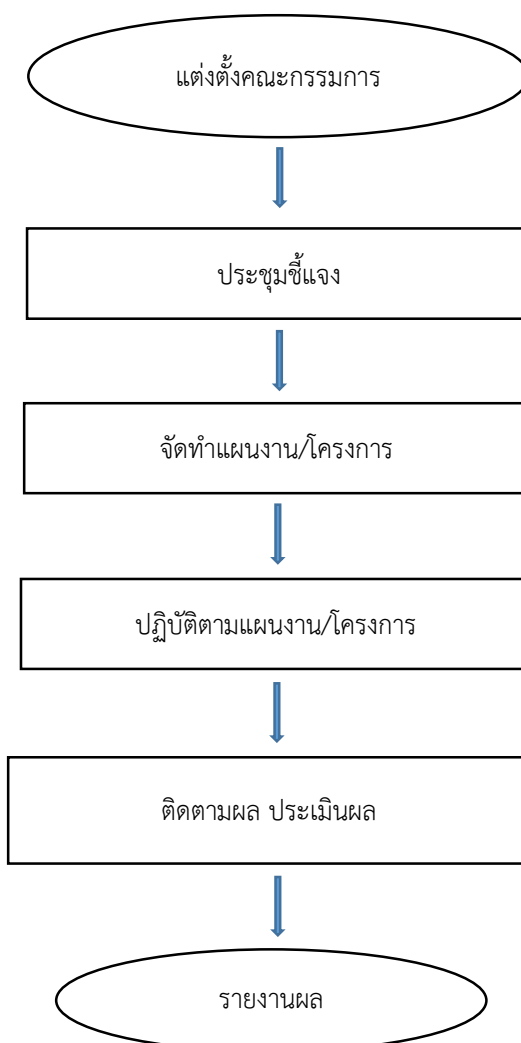
๕.๓ จัดทำแผนงาน/โครงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพศศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

๕.๔ ปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการ สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังและเสริมสร้างทัศนคติทางเพศที่เหมาะสม ทั้งในระดับสถานศึกษา ครอบครัวและชุมชน

๕.๕ ติดตามผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่องเพื่อแก้ปัญหาร่วมกัน

๕.๖ รายงานผลการดำเนินงาน

๖. Flow Chart การปฏิบัติงาน

๗. แบบฟอร์มที่ใช้

-

๘. เอกสาร / หลักฐานอ้างอิง

- ๘.๑ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖
- ๘.๒ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยความประพฤตินักเรียนนักศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘
- ๘.๓ นโยบายรัฐบาล
- ๘.๔ นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ
- ๘.๕ แผนงาน/โครงการ ของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

๙. แบบฟอร์มสรุปมาตรฐานงาน

ชื่องาน		สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา			
งานป้องกันแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ และเพศศึกษา					
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้กลุ่มนักเรียน นักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจและส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมทางเพศ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์					
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
๑	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">แต่งตั้งคณะกรรมการ</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	แต่งตั้งคณะกรรมการในระดับเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา	-	มีรายงานชัดเจน สามารถดำเนินการ ติดตาม วัดผล	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
๒	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">ประชุมชี้แจง</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	ประชุมชี้แจงมอบนโยบายและเป้าหมายให้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดทราบ	-	ประเมินผลได้	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
๓	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">จัดทำแผน / โครงการ</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	จัดทำแผนงาน/โครงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพศศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา	-	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา / ครู / โรงเรียน
๔	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">ปฏิบัติตามแผนงาน / โครงการ</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	ปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการ สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังและเสริมสร้างทัศนคติทางเพศที่เหมาะสมทั้งในระดับสถานศึกษา ครอบครัวและชุมชน	-	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
๕	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">ติดตามผล ประเมินผล</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	ติดตามผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่องเพื่อแก้ปัญหา ร่วมกัน	-	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
๖	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 5px; text-align: center;">สรุปผล/รายงาน</div>	รายงานผล	-	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

๑. ชื่อกระบวนการงาน

งานประสานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อให้มีการประสานการดำเนินงานด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมกับหน่วยงานภายใน ภายนอกเขตพื้นที่การศึกษา

๓. ขอบเขตของงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการประสานงานทั้งด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมกับหน่วยงาน บุคคล ทั้งภายใน และภายนอก เขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งการติดตามประเมินผลและการรายงานผล

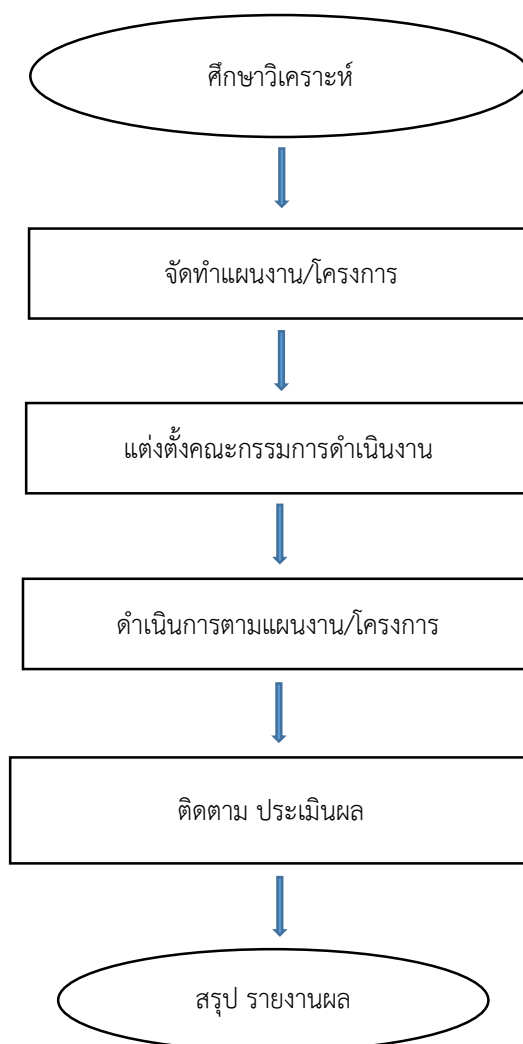
๔. คำจำกัดความ

- ๔.๑ หน่วยงานภายในเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- ๔.๒ หน่วยงานภายนอกเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง สถาบัน หน่วยงาน บุคคลซึ่งอยู่ในพื้นที่จังหวัดที่ตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- ๔.๓ การศาสนา หมายถึง ศาสนาที่บุคคลในหน่วยงานภายนอกและภายในนับถือ
- ๔.๔ การวัฒนธรรม หมายถึง วิถีชีวิตของคนในสังคมเป็นแบบแผนประเพณีปฏิบัติและการแสดงออกซึ่งความรู้ สำนึก คิดในสถานการณ์ต่าง ๆ

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

- ๕.๑ ศึกษาวิเคราะห์แนวทางการประสานงาน การศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม
- ๕.๒ จัดทำแผนงาน/โครงการที่เป็นการส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม
เสนอผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- ๕.๓ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการและคณะกรรมการประสานงาน
กับการศาสนา และการวัฒนธรรม
- ๕.๔ ดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ
- ๕.๕ ติดตาม และประเมินผล
- ๕.๖ สรุป รายงานผล

๖. Flow Chart การปฏิบัติงาน

๗. แบบฟอร์มที่ใช้

-

๘. เอกสาร / หลักฐานอ้างอิง

แผนงาน/โครงการการจัดกิจกรรมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๙. แบบฟอร์มสรุปรายงานงาน

ชื่องาน		สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา			
งานประสานส่งเสริมการศึกษากับศาสนาและการวัฒนธรรม		สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา			
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้มีการประสานการดำเนินงานด้านการศึกษากับการศาสนา และการวัฒนธรรมกับหน่วยงานภายใน และภายนอกเขตพื้นที่การศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย					
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
๑	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">ศึกษาวิเคราะห์แนวปฏิบัติการ</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	ศึกษาวิเคราะห์แนวทางการประสานงานการศึกษา กับการศาสนาและการวัฒนธรรม	เมษายน	-	กลุ่มส่งเสริมการ จัดการศึกษา
๒	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">จัดทำแผนงาน/โครงการ</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	จัดทำแผนงาน/โครงการที่เป็นการส่งเสริมการศึกษา กับการศาสนาและการวัฒนธรรม	พฤษภาคม	มีแผนงาน/โครงการ	กลุ่มส่งเสริมการจัด การศึกษา
๓	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">แต่งตั้งคณะกรรมการ</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการตามแผนงาน/ โครงการ รวมทั้งกรรมการประสานงานกับการ ศาสนาและการวัฒนธรรม	พฤษภาคม	-	กลุ่มส่งเสริมการจัด การศึกษา / ครู / โรงเรียน
๔	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">ดำเนินงานตามแผนงาน / โครงการ</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	ดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ	มิถุนายน-มีนาคม ของปีถัดไป	-	กลุ่มส่งเสริมการจัด การศึกษา
๕	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">ติดตาม ประเมินผล</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	ติดตาม ประเมินผล	มีนาคม	-	กลุ่มส่งเสริมการจัด การศึกษา
๖	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 5px; text-align: center;">สรุปผล/รายงาน</div>	สรุป รายงานผลการดำเนินการ	มีนาคม	-	กลุ่มส่งเสริมการจัด การศึกษา

๑. ชื่อกระบวนการ

งานโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนทุนระหว่างประเทศ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนทุนระหว่างประเทศให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒.๒ มุ่งเน้นให้เกิดความตระหนักและมีส่วนร่วมสนับสนุนจากผู้เกี่ยวข้องมากยิ่งขึ้น

๒.๓ เพื่อพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับการเปิดเสรีการค้าและประชาคมอาเซียน

๓. ขอบเขตของงาน

๓.๑ การส่งเสริมให้นักเรียน สถานศึกษา ครู อาจารย์ ในสังกัดได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการและวิธีดำเนินการ

๓.๒ การส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานกับผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐ และเอกชนเพื่อสนับสนุนโครงการ

๓.๓ การจัดทำข้อมูลระบบสารสนเทศ

๓.๔ การศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนาโครงการ

๔. คำจำกัดความ

การแลกเปลี่ยนนักเรียนทุนระหว่างประเทศ หมายถึง นักเรียนจากประเทศต่าง ๆ ที่มีโครงการแลกเปลี่ยนกับนักเรียนไทยในการศึกษา เล่าเรียน และพำนักอาศัยอยู่เป็นการชั่วคราวกับประเทศนั้น ๆ

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๕.๑ ศึกษา วิเคราะห์ แนวปฏิบัติ ระเบียบและวิธีการปฏิบัติงาน

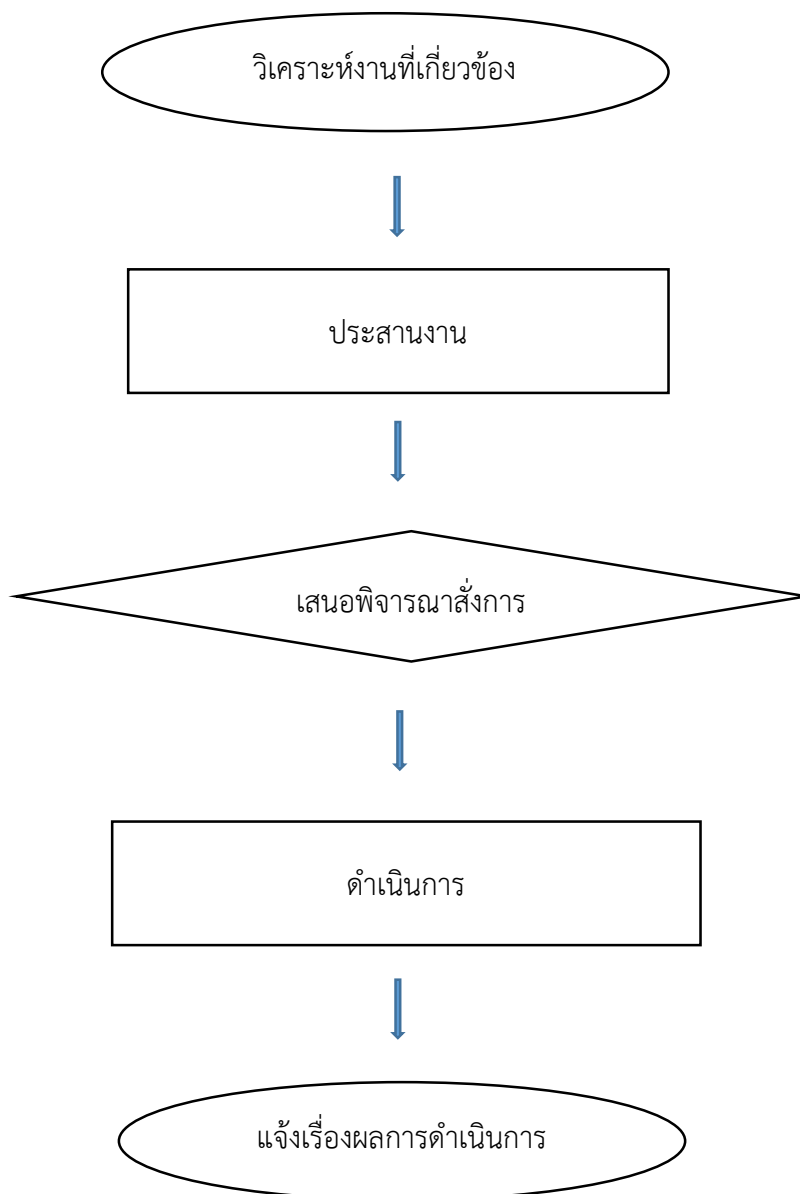
๕.๒ ดำเนินการประสานการปฏิบัติงานกับหน่วยงาน/บุคคล

๕.๓ เสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งการ

๕.๔ ดำเนินการ

๕.๕ แจ้งเรื่องผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

๖. Flow Chart การปฏิบัติงาน

๗. แบบฟอร์มที่ใช้

-

๘. เอกสาร / หลักฐานอ้างอิง

-

๙. แบบฟอร์มสรุปรูปมาตรฐานงาน

ชื่องาน		สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา			
วัตถุประสงค์ : สพท. มีการดำเนินการวิเทศสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ					
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
๑		วิเคราะห์เรื่องที่น่าเสนอว่าเกี่ยวข้องหรือสามารถดำเนินการได้อย่างไรบ้าง	-	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
๒		ดำเนินการประสานการปฏิบัติงานกับหน่วยงาน/บุคคล	-	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
๓		เสนอพิจารณาสั่งการ	-	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา / ครู / โรงเรียน
๔		ประสานกับกลุ่มวิเทศสัมพันธ์ สพท. เพื่อพิจารณาสั่งการ / เสนอแนะการปฏิบัติ	-	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
๕		แจ้งเรื่องผลการดำเนินการให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ / ดำเนินการ	-	-	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

